

Nota Reserves en voorzieningen 2025

De raad van de gemeente Laarbeek;

gelezen het voorstel van de burgemeester en wethouders d.d. 18 maart 2025, aangaande Nota reserves en voorzieningen 2025.

gehoord het advies van de commissie sociale en algemene zaken d.d. 17 april 2025 om het voorstel als besprekstuk te behandelen;

gelet op de bepalingen van de gemeentewet;

besluit:

1. Vaststellen van de nota Reserves en voorzieningen 2025.
2. Het intrekken van de nota Reserves en voorzieningen 2019.
3. De gewijzigde beschikkingsbevoegdheid vast te stellen voor de algemene reserve, reserves Budgetoverheveling, mobiliteit en MRE bereikbaarheidsmaatregelenpakket.

Inleiding

In de financiële verordening van de gemeente Laarbeek staat dat eenmaal in de vier jaar een nota Reserves en voorzieningen ter vaststelling wordt aangeboden aan de raad. De laatst vastgestelde nota dateert uit 2019, vandaar deze actualisatie.

In deze nieuwe nota Reserves en voorzieningen stellen wij een groot aantal maatregelen aan u voor die gericht zijn op het versimpelen van onze begroting. Reserves of voorzieningen die niet meer noodzakelijk zijn heffen we op. Bij sommige reserves stellen we een maximum omvang in of zien we af van een jaarlijkse storting omdat onze begroting hier elders in voorziet. Daarnaast maken we duidelijke afspraken over de reserves en voorzieningen die we behouden. Het doel hiervan is om het inzicht in de geldstromen te vergroten en dekkingsvoorstellen te vereenvoudigen.

Hoofdstuk 1 geeft het onderscheid aan tussen reserves en voorzieningen. Dit is ontleend aan de wettelijke bepalingen die zijn vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV), artikelen 42 tot en met 45. In **hoofdstuk 2** staan de beleidsuitgangspunten van onze gemeente. De afspraken van elke reserve of voorziening (doel, werking) staan in **hoofdstuk 3** beschreven. De verschillen van deze nota ten opzichte van die uit 2019 en de financiële gevolgen zijn op een rijtje gezet in **hoofdstuk 4**.

1. Onderscheid reserves en voorzieningen

Het onderscheid tussen reserves en voorzieningen staat in onderstaand overzicht.

	Reserve	Voorziening
Onderdeel van	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
Beschikkingsbevoegdheid	Raad	College
Besteding	Vrij	Staat vast
Wijziging bestemming	Mogelijk	Niet mogelijk
Financiële onderbouwing	Niet verplicht, wel wenselijk	Verplicht
Storting	Komt ten laste van de exploitatie	Komt ten laste van de exploitatie
Onttrekking	Komt ten gunste van de exploitatie	Komt rechtstreeks ten laste van de voorziening
Indeling	Algemene reserves	Verplichtingen, verliezen en risico's
	Bestemmingsreserves	Egalisatie van onderhoudskosten
		Bijdragen van derden die specifiek besteed moeten worden

1.1 Reserves

Onder reserves wordt verstaan: afgezonderd eigen geld dat vrij te besteden is.

Voor stortingen in reserves en onttrekkingen aan reserves is toestemming van de raad nodig. Het college legt vooraf verantwoording af aan de raad.

Dit geldt niet voor reserves waarvan de raad vooraf heeft aangegeven dat het college hierover kan beschikken. Het college legt dan achteraf verantwoording af aan de raad. Een voorbeeld hiervan is de reserve Bomenfonds.

In hoofdstuk 3 staat bij de kenmerken van elke reserve aangegeven of het college vooraf of achteraf verantwoording aflegt aan de raad (zie: beschikkingsbevoegdheid).

Het BBV kent twee soorten reserves: de algemene reserves en bestemmingsreserves.

Algemene reserves zijn reserves waar de raad (nog) geen bestemming aan gegeven heeft. Het dient in eerste instantie als waarborg voor de continuïteit, het kan worden gebruikt voor incidentele dekking en het vormt een belangrijk onderdeel van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Bestemmingsreserves zijn reserves waar de raad een bestemming aan gegeven heeft. Het gaat hierbij om toekomstige bestedingen, maar geen financiële verplichtingen.

Zo heeft de raad altijd de mogelijkheid om een eerder toegekende bestemming te wijzigen. Het is wel zo dat de bestemming van de ene reserve eenvoudiger is te wijzigen dan de andere. Sommige zijn lastig omdat derden hieraan rechten kunnen ontleen.

Of er ontstaat hierdoor een gat in de begroting dat niet altijd kan worden gerepareerd.

Uit de kenmerken van de reserves in hoofdstuk 3 is af te leiden in welke mate bestemmingsreserves eenvoudig te wijzigen zijn of niet.

Reserves kunnen de volgende functies hebben:

1. *Financieringsfunctie*

Als reserves worden gebruikt als eigen financieringsmiddel wordt er minder beroep gedaan op de geld- en kapitaalmarkt voor het aantrekken van leningen.

2. *Dekkingsfunctie*

Als er structureel geld aan reserves wordt onttrokken ter dekking van structurele (kapitaal)lasten gaat het om afschrijvingsreserves. Het gebruik van afschrijvingsreserves is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Dit komt omdat het vanaf 2017 verplicht is om af te schrijven op investeringen in maatschappelijk nut (wegen, openbare verlichting, etc.). Deze investeringen mogen niet meer in één keer voor het volledige bedrag ten laste van een reserve worden gebracht. Alleen de jaarlijkse afschrijvingskosten komen ten laste van een afschrijvingsreserve, de rentekosten dus niet.

We zijn terughoudend met het aangaan van investeringen ten laste van onze reserve Afschrijving, omdat er na de volledige afschrijving geen geld meer beschikbaar is voor vervanging.

3. *Egalisatiefunctie*

Reserves kunnen worden gebruikt om baten en lasten over de jaren heen gelijkmatig te verdelen. Grote schommelingen in de exploitatie kunnen zo worden opgevangen.

4. *Bufferfunctie*

Met name de algemene reserve dient voor het opvangen van onvoorziene uitgaven waarmee in de planning geen rekening is gehouden en die noodzakelijkerwijs plaats dienen te vinden. Hieronder valt ook het opvangen van jaarrekeningtekorten.

5. *Bestedings- of spaarfunctie*

Deze reserves zijn gevormd voor de realisatie van een vooraf bepaald doel.

Het BBV staat geen reserves toe met een negatief saldo.

1.2 Voorzieningen

Onder voorzieningen wordt verstaan: afgezonderd geld dat is gevormd voor het afdekken van kwantificeerbare risico's en verplichtingen of verliezen tegenover derden, waarvan het bestaan en de omvang onzeker is, maar wel redelijkerwijs geschat kunnen worden.

Als een verplichting of verlies daadwerkelijk leidt tot een betaling is er sprake van een schuld, niet van een voorziening.

Er zijn ook voorzieningen voor kosten die in een volgend begrotingsjaar gemaakt zullen worden. Het maken van die kosten moet dan wel z'n oorsprong vinden in het begrotingsjaar zelf of in het jaar ervoor. Deze voorzieningen zorgen voor een gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal jaren (zoals bij een onderhoudsvoorziening).

Tenslotte kunnen voorzieningen worden gevormd voor de egalisatie van specifiek te besteden uitgaven in de exploitatie waar geormerkte inkomsten, verkregen van derden, tegenover staan (zoals bij afval en riolering).

Het BBV staat geen voorzieningen toe met een negatief saldo.

2. Specifieke beleidsuitgangspunten voor reserves en voorzieningen

In dit hoofdstuk worden de beleidsuitgangspunten geformuleerd voor de reserves en voorzieningen in de gemeente Laarbeek.

2.1 Instellen en opheffen van reserves en voorzieningen

Het algemene uitgangspunt is om het aantal reserves en voorzieningen zo klein mogelijk te houden. Hierbij moet natuurlijk wel rekening worden gehouden met de wettelijke voorschriften, zoals vermeld in het voorgaande hoofdstuk.

Het aanhouden van zo min mogelijk reserves en voorzieningen bevordert de inzichtelijkheid in de financiële positie van de gemeente. Als het gaat om het realiseren van een bepaald beleidsdoel loopt dit zoveel mogelijk via de exploitatie. Hier vindt namelijk ook de integrale afweging plaats.

Te veel bestemmingsreserves leiden tot uitholling van het bestuurlijk afwegingsproces van beleidsvoornemens. Hiermee wordt bedoeld dat wanneer bepaalde beleidsvoornemens passen binnen het doel van een bestemmingsreserve (en deze daartoe voldoende financiële ruimte biedt), deze doorgaans gemakkelijker worden gehonoreerd dan beleidsvoornemens waarvoor op een andere wijze dekking moet worden gevonden.

Instelling van reserves en voorzieningen vindt plaats door middel van een raadsbesluit. Dit dient degelijk te worden onderbouwd. Het gaat hierbij om:

- Een duidelijke doelstelling per reserve of voorziening;
- Afspraken over instellen, storten, onttrekken en opheffen van de reserve of voorziening;
- Afspraken over de hoogte en duur van de reserve of voorziening;
- Inzicht in hoeverre de reserve vrij besteedbaar is.

Reserves en voorzieningen kunnen door de raad worden opgeheven als het doel waarvoor ze destijds zijn ingesteld is achterhaald, het gewenste (beleids)doel ook via een reguliere begrotingspost in de exploitatie kan worden gerealiseerd of de wet- en regelgeving dit dwingend voorschrijft. Voorstellen over het opheffen van bepaalde reserves leest u terug in hoofdstuk 3 van deze nota.

2.2 Aanvulling van reserves en voorzieningen tot het afgesproken minimum/maximum

We stellen voor om op voorhand geen minimum omvang voor reserves en voorzieningen af te spreken. Natuurlijk kan het voorkomen dat bij sommige reserves of voorzieningen het saldo moet worden aangevuld om aan (toekomstige) verplichtingen te blijven voldoen. Deze reserves of voorzieningen worden dan aangevuld tot de noodzakelijke ondergrens, afhankelijk van de wettelijke bepaling of (eerdere) afspraken met de raad. De aanvulling komt ten laste van het resultaat vóór bestemming.

Voor reserves en voorzieningen met een afgesproken maximum geldt dat het surplus bij de jaarrekening vrijvalt ten gunste van de algemene reserve.

2.3 Beschikkingsbevoegdheid

De beschikkingsbevoegdheid bepaalt wie wanneer mag beschikken over een reserve of voorziening.

Wij onderscheiden twee soorten bevoegdheden:

1. Raad (vooraf)

Het college vraagt voorafgaand aan de besteding toestemming aan de raad.

2. Raad (achteraf)

Het college vraagt achteraf bekrachtiging aan de raad door aan te geven over welke reserves is beschikt, voor welk bedrag en met welk doel (via financiële rapportage, jaarrekening of "losse" begrotingswijziging per raad).

De beschikkingsbevoegdheid wordt aan de hand van de volgende criteria bepaald:

Aanwending van	Beschikkingsbevoegdheid
Algemene reserve	Raad (vooraf) is de gebruikelijke procedure Raad (achteraf) tot maximaal 2% van de algemene reserve per jaar (voor incidenten)
Bestemmingsreserves:	
- Bestaand beleid	Raad (achteraf)
- Nog te ontwikkelen beleid	Raad (vooraf)

Algemene reserve

Standaard geldt dat de raad vooraf beschikkingsbevoegdheid heeft over de inzet van de algemene reserve. Aanvullend stellen wij voor om het college vooraf beschikkingsbevoegd te maken voor maximaal 2% van de algemene reserve per jaar om in te zetten voor incidentele situaties. Dit kan alleen als het ratio weerstandsvermogensratio minimaal 1 blijft, de raad hierover zo spoedig mogelijk wordt geïnformeerd en het college achteraf om bekrachtiging vraagt door de raad.

In deze nota worden meerdere reserves opgeheven. De dekking via reserves willen we namelijk zoveel mogelijk centraal laten verlopen via de algemene reserve.

Er vinden steeds vaker incidentele zaken plaats waarover het college snel moet beslissen. Met een gedeelde beschikkingsbevoegdheid van de algemene reserve beschikt het college over de benodigde slagkracht.

Bestemmingsreserves en voorzieningen

Bestaand beleid betekent hier dat over de inzet van de reserve al eerder besluitvorming heeft plaatsgevonden door de raad. Een voorbeeld is de egalisatiereserve Afvalstoffenheffing.

Bij nog te ontwikkelen beleid moet de raad nog een besluit nemen over de inzet van de reserve. Een voorbeeld is de reserve Kwaliteitsverbetering buitengebied.

Voor de beschikkingsbevoegdheid van voorzieningen geldt dat het college volledig bevoegd is voor de aanwending ervan. Wanneer in enig jaar de uitvoering qua planning, kosten of kwaliteit afwijkt van de eerder goedgekeurde (onderhouds)plannen, dan is een (aanvullend) collegebesluit nodig of een raadsbesluit als de afwijking niet egaliseert binnen de looptijd.

2.4 Weerstandsvermogen

Er kunnen risico's voordoen die nog niet zo concreet zijn dat er al een bestemmingsreserve of voorziening voor gevormd is. Op basis van het BBV dienen deze risico's in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van de begroting en jaarrekening te worden opgenomen.

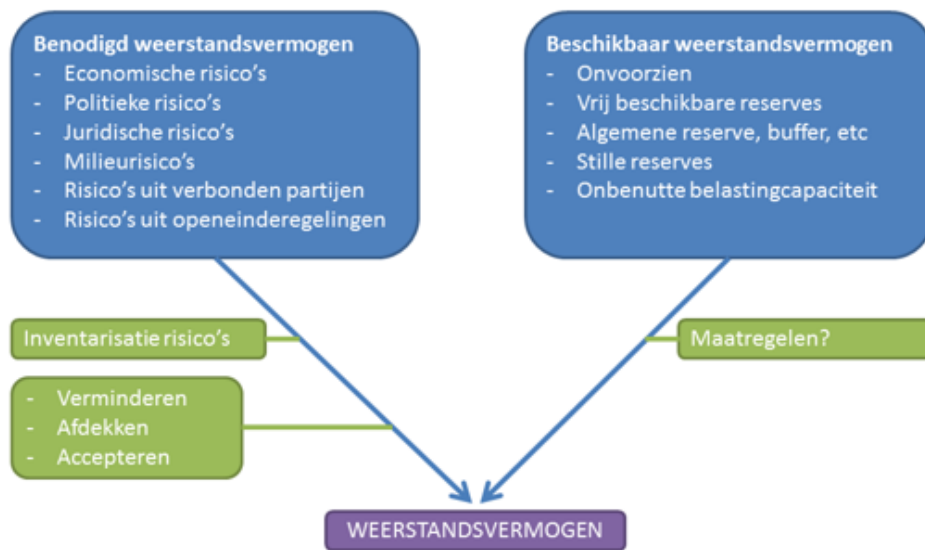
Het weerstandsvermogen bestaat uit de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit enerzijds en de benodigde weerstandscapaciteit anderzijds.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De beschikbare weerstandscapaciteit is alle middelen waaruit niet-voorzien financiële tegenvallers kunnen worden betaald. De hoogte van de algemene reserve maakt hier onderdeel van uit.

De benodigde weerstandscapaciteit is het financieel gevolg van alle risico's vermenigvuldigd met de kans dat deze risico's zich daadwerkelijk voordoen.

In de begroting en jaarrekening baseren wij ons bij de berekening van het weerstandsvermogen telkens op onderstaande afbeelding:

Een weerstandsvermogen van 1 wordt door de provincie aangemerkt als “voldoende”. De benodigde weerstandscapaciteit is dan gelijk aan de beschikbare weerstandscapaciteit. We streven echter naar een minimale ratio van 2. Een ratio van 2 of hoger staat voor “uitstekend”.

3. Beschrijving van de huidige reserves en voorzieningen

In dit hoofdstuk beschrijven we de reserves en voorzieningen één voor één volgens een vast stramien. Cijfers over de omvang zijn afkomstig uit de begroting 2025, evenals de bedragen vermeld bij de stortingen en onttrekkingen.

Niet opgenomen in dit hoofdstuk zijn:

- Reserve Afschrijvingen, omdat het hierbij gaat om een administratieve reserve zonder beleidsvrijheid (zie: pag. 4 punt 2. Dekkingsfunctie);
- Voorziening Dubieuze debiteuren (= onze eigen debiteuren en die van BSOB);
- Voorziening Debiteuren bijzondere bijstand Senzer.

Voor beide voorzieningen geldt dat deze (boekhoudkundig) worden verantwoord als correctie op de balanspost Debiteuren.

3.1 Reserves

Algemene reserves

Algemene reserve	
Team	Financiën en juridische zaken
Doelstelling	Het opvangen van jaarrekeningtekorten en andere financiële tegenvallers
Omvang per 01-01-2025	€ 16.854.000
Beschikkingsbevoegdheid	Raad (vooraf)
Storting/onttrekking	<u>Storting:</u> – Positieve jaarrekeningresultaten; – Opheffing of overschrijding van de maximum afgesproken omvang van andere reserves; – Het meer dan toereikend zijn van een voorziening; – Jaarlijkse storting van € 35.000 over een periode van 30 jaar (t/m 2047) vanwege de jaarlijkse vrijval van kapitaallasten openbare verlichting; – Indien de maximum omvang van de reserve Grondexploitatieisico is bereikt valt het overschot vrij ten gunste van de algemene reserve. <u>Onttrekking:</u> – Negatieve jaarrekeningresultaten;

	– Dekking van financiële gevolgen uit raadsbesluiten; – Indien de minimum omvang van de reserve Grondexploitatie-risico is bereikt wordt het tekort aangevuld ten laste van de algemene reserve.
Gewenste omvang	Minimum: zodat weerstandscapaciteit = minimaal 1 (norm van de provincie), ons streven is minimaal 2 Maximum: geen
Looptijd	Onbeperkt
Geoormerkt	Nee
Bijzonderheden	– De reserve is onderdeel van de weerstandscapaciteit; – Onder voorwaarden mag 10% van het surplus in de algemene reserve worden aangewend voor het dekken van structurele exploitatielasten.
Verbetervoorstel	– De jaarlijkse storting van € 35.000 laten vervallen. – Het college krijgt een beschikkingsbevoegdheid om maximaal 2% van de algemene reserve per jaar te gebruiken en achteraf door de raad te laten krachtigen.

Bestemmingsreserves

Reserve Budgetoverheveling	
Team	Financiën en juridische zaken
Doelstelling	Het onder voorwaarden overhevelen van restantbudgetten van het huidige boekjaar naar het volgende boekjaar. Het is namelijk niet altijd mogelijk om een specifieke taak (geheel) uit te voeren in het jaar waarin er budget voor beschikbaar is gesteld. Wanneer het budget aan het einde van het jaar zou komen te vervallen, beïnvloedt dit het rekeningresultaat in positieve zin. Wij vinden het belangrijk dat in een aantal gevallen budget van het ene naar het volgende jaar kan worden overgeheveld. Dit kan dan in het volgende jaar alsnog worden ingezet waarvoor het is bedoeld.
Omvang per 01-01-2025	€ 2.656.728
Beschikkingsbevoegdheid	Raad (voor- en achteraf), zie verbetervoorstel
Storting/onttrekking	<u>Storting:</u> Niet besteed budget maar wel eerder door de raad bestemd en bedoeld om over te hevelen naar het volgende boekjaar. <u>Onttrekking:</u> Niet besteed budget maar wel eerder bestemd door de raad uit het vorige boekjaar.
Gewenste omvang	Geen
Looptijd	Onbeperkt
Geoormerkt	Ja
Bijzonderheden	Mocht het werkelijke bedrag van het overgehevelde budget hoger of lager uitvallen dan waar bij de budgetoverheveling rekening gehouden is, dan corrigeren we dit in het volgende boekjaar met een "losse" begrotingswijziging.
Verbetervoorstel	<u>Raad (achteraf)</u> We stellen voor om de beschikkingsbevoegdheid van deze reserve gedeeltelijk over te dragen aan het college. De verantwoording aan de raad is dan achteraf bij de jaarrekening. Dit maakt het voor het college mogelijk om (restant)budgetten van langlopende projecten (> 1 jaar) direct weer beschikbaar te stellen in het volgende jaar. <u>Raad (vooraf)</u> Met ingang van 2025 leggen wij bij budgetoverheveling enkel (restant)budgetten aan de raad voor waaraan alleen in het jaar daaropvolgend nog uitvoering wordt gegeven (< 1 jaar).

Reserve Volkshuisvesting	
Team	Ruimtelijk beleid
Doelstelling	Het oplossen van knelpunten met betrekking tot volkshuisvesting
Omvang per 01-01-2025	€ 490.000
Beschikkingsbevoegdheid	Raad (vooraf)
Storting/onttrekking	Storting: niet meer van toepassing. Onttrekking: kosten voor de realisatie van inbreidingslocaties. Er zijn op dit moment verschillende inbreidingslocaties met tekorten door maatschappelijke opgaven. Een maatschappelijke opgave kan zijn: sociale, betaalbare woningbouw of wateropgave binnen een inbreidingswoningbouwplan.
Gewenste omvang	Geen
Looptijd	Onbeperkt
Geoormerkt	Nee
Bijzonderheden	Geen
Verbetervoorstel	Geen

Reserve bereikbaarheidsagenda	
Team	Ruimtelijk beleid
Doelstelling	Uitvoering geven aan de Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant. Het gaat over onze eigen mobiliteitsprojecten. Soms gemeentegrens-overschrijdend met buurgemeenten, maar dan betalen we enkel ons eigen aandeel (bijvoorbeeld: snelfietsroutes Gemert-Eindhoven, Gemert-Helmond en langs het Wilhelminakanaal).
Omvang per 01-01-2025	€ 4.241.000
Beschikkingsbevoegdheid	Raad (vooraf)
Storting/onttrekking	Storting: – € 500.000 in 2019 t/m 2024 – € 1,5 miljoen in 2024 en 2025 Onttrekking: Bijdragen aan Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant.
Gewenste omvang	Gelijk aan de bijdragen die in regionaal verband zijn afgesproken
Looptijd	Onbeperkt
Geoormerkt	Ja
Bijzonderheden	Geen
Verbetervoorstel	– Beschikkingsbevoegdheid = raad (achteraf). De onttrekkingen zijn gebaseerd op eerdere raadsbesluiten over de Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant. – De omschrijving van deze reserve veranderen in “reserve Mobiliteit”, omdat deze reserve dan breder ingezet kan worden in het kader van het mobiliteitsplan.

Reserve Bomenfonds	
Team	Beheer Openbare Ruimte
Doelstelling	Het bekostigen van de herplanting van bomen.
Omvang per 01-01-2025	€ 311.000
Beschikkingsbevoegdheid	Raad (achteraf)
Storting/onttrekking	Bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor kap kan herplant worden opgelegd. Soms is het echter niet mogelijk om herplant uit te voeren en wordt een financiële compensatieplicht opgelegd. De middelen

	die in het bomenfonds worden gestort worden ingezet voor aanplant van nieuwe (niet geplande) houtopstanden.
Gewenste omvang	Geen
Looptijd	Onbeperkt
Geoormerkt	Ja
Bijzonderheden	Geen
Verbetervoorstel	– De eerdere doelstelling “Bekostiging bijdrageregeling waardevolle bomen” vervalt, omdat hiervoor structureel budget is opgenomen in de begroting; – De eerdere doelstelling “Bekostiging bomenvervangingsplan” vervalt, omdat hiervoor kredieten zijn gevoteerd in de begroting; – € 100.000 beschikbaar houden voor de herplant; – € 211.000 aframen ten gunste van de algemene reserve. Hier staat tegenover dat voor de uitvoering van het bomenvervangingsplan 2025-2028 ongeveer € 211.000 meer benodigd is dan het eerder beschikbaar gestelde krediet. Dit komt onder andere door de aanpak van De Regt fase 1 en Voorbeemd/Eikenlaan in 2025. Deze kredietophoging leidt tot een structurele verhoging van de kapitaallasten. In de Financiële rapportage 2025 rapporteren wij hier over en leggen wij u een concrete vraag naar extra middelen voor.

Reserve Recreatie & Toerisme

Team	Ruimtelijk beleid
Doelstelling	Bekostigen van eenmalige projecten uit het programma “Laarbeek, waterpoort van de Peel”
Omvang per 01-01-2025	€ 36.000
Beschikkingsbevoegdheid	Raad (vooraf)
Storting/onttrekking	Storting: was eenmalig Onttrekking: afhankelijk van de uitvoering
Gewenste omvang	Geen
Looptijd	Onbeperkt
Geoormerkt	Nee
Bijzonderheden	Geen
Verbetervoorstel	De reserve opheffen, het restant van € 36.000 toevoegen aan de algemene reserve en eenmalige projecten bekostigen uit de huidige begroting.

Reserve Decentralisaties Sociaal Domein

Team	Beleid sociaal en veiligheid
Doelstelling	Het egaliseren van kosten binnen het sociaal domein (Wmo, Jeugd, Bijzondere bijstand Minimavoorziening Schuldhulpverlening).
Omvang per 01-01-2025	€ 1.222.000
Beschikkingsbevoegdheid	Raad (vooraf)
Storting/onttrekking	<u>Storting:</u> Positieve resultaten binnen de exploitatie van het sociaal domein <u>Onttrekking:</u> Negatieve resultaten binnen de exploitatie van het sociaal domein
Gewenste omvang	Geen
Looptijd	Onbeperkt
Geoormerkt	Nee
Bijzonderheden	Geen
Verbetervoorstel	De reserve opheffen en het restant van € 1.222.000 toevoegen aan de algemene reserve. Opheffen kan, want:

	– de jaarlijks benodigde budgetten sociaal domein worden steeds beter geraamd; – er kunnen met deze reserve geen structurele tekorten worden afgedekt; – het vormt een onderdeel binnen de financiële risico-inventarisatie.
--	--

Reserve Accommodatiebeleid	
Team	Maatschappelijk Vastgoed & Facilitair
Doelstelling	Uitvoering geven aan de nota Accommodatiebeleid welzijnsinstellingen uit 2008.
Omvang per 01-01-2025	€ 156.000
Beschikkingsbevoegdheid	Raad (vooraf)
Storting/onttrekking	Storting: geen Onttrekking: kosten voor het oplossen van knelpunten met betrekking tot accommodatievraagstukken. Aan de besteding worden twee voorwaarden gesteld: 1. De accommodatie is geen eigendom van de gemeente; 2. De maximale bijdrage is 3x de jaarsubsidie (max. € 25k).
Gewenste omvang	Geen
Looptijd	Tot en met 2026
Geoormerkt	Nee
Bijzonderheden	Geen
Verbetervoorstel	De reserve in stand houden voor de jaren 2025 en 2026. Er lopen nog subsidieaanvragen voor wenselijke voorzieningen. De looptijd van deze reserve wordt herzien bij de actualisatie van het accommodatiebeleid.

Reserve Duurzaamheidsfonds	
Team	Duurzaamheid
Doelstelling	Het stimuleren van maatregelen in het kader van duurzaamheid.
Omvang per 01-01-2025	€ 374.000
Beschikkingsbevoegdheid	Raad (vooraf)
Storting/onttrekking	<u>Storting:</u> – € 1 miljoen in 2016; – € 500.000 in 2022 vanwege het opheffen van de reserves Duurzaamheidsleningen Laarbeek (€ 350.000) en Stimuleringsregeling duurzame warmte nieuwbouw (€ 150.000). <u>Onttrekking:</u> Bekostiging van duurzaamheidsmaatregelen.
Gewenste omvang	Geen
Looptijd	Onbeperkt
Geoormerkt	Nee
Bijzonderheden	Geen
Verbetervoorstel	De reserve opheffen en het restant van € 374.000 toevoegen aan de algemene reserve. Er is in de afgelopen jaren voor gekozen om de exploitatiebudgetten van duurzaamheid zo beperkt mogelijk te houden om geen onnodig beslag te leggen op structurele middelen. Met deze reserve was er ruimte om grote uitgaven, bijvoorbeeld op het gebied van warmtetransitie, op te vangen. In de toekomst zal er voor deze uitgaven een beroep worden gedaan op de algemene reserve (via raadsvoorstellen).

Reserve Opleiden en ontwikkelen	
Team	Intergemeentelijk team HR
Doelstelling	Het bekostigen van ontwikkeltrajecten. Zorgen dat niet-besteed opleidingsbudget in enig boekjaar beschikbaar blijft in het volgende jaar.
Omvang per 01-01-2025	€ 37.000
Beschikkingsbevoegdheid	Raad (achteraf)
Storting/onttrekking	<u>Storting:</u> – € 200.000 in 2020 vanwege het opheffen van de reserves Opleidingen en Organisatieontwikkelingen; – Niet besteed budget bedoeld om over te hevelen naar het volgende boekjaar. <u>Onttrekking:</u> Niet besteed budget uit het vorige boekjaar en kosten van ontwikkeltrajecten.
Gewenste omvang	Maximum: € 200.000
Looptijd	Onbeperkt
Geoormerkt	Nee
Bijzonderheden	Geen
Verbetervoorstel	De reserve opheffen en het restant van € 37.000 toevoegen aan de algemene reserve. Eventuele tekorten worden opgevangen binnen de exploitatie.

Reserve Incidenteel nieuw beleid	
Team	Financiën en juridische zaken
Doelstelling	Het beschikbaar houden van benodigde financiële dekking voor toegekend incidenteel nieuw beleid.
Omvang per 01-01-2025	€ 27.000
Beschikkingsbevoegdheid	Raad (vooraf)
Storting/onttrekking	Geen
Gewenste omvang	Geen
Looptijd	Onbeperkt
Geoormerkt	Nee
Bijzonderheden	Gelet op een andere methode voor financiële dekking van uitvoering toekomstig incidenteel beleid wordt deze reserve niet meer toegepast.
Verbetervoorstel	De reserve opheffen en het restant van € 27.000 toevoegen aan de algemene reserve.

Reserve Bovenwijkse voorzieningen	
Team	Ruimtelijke ontwikkeling
Doelstelling	Eenmalige dekking van investeringen die vallen binnen de context van bovenwijkse voorzieningen.
Omvang per 01-01-2025	€ 82.000
Beschikkingsbevoegdheid	Raad (vooraf)
Storting/onttrekking	De oorspronkelijke afspraken over stortingen en onttrekkingen staan in de nota Fonds Bovenwijkse Voorzieningen uit 2011. Deze afspraken zijn echter niet meer van toepassing.
Gewenste omvang	Geen
Looptijd	Onbeperkt
Geoormerkt	Nee
Bijzonderheden	Geen

Verbetervoorstel	De reserve opheffen en het restant van € 82.000 toevoegen aan de algemene reserve. Indien er in de toekomst nog bijdragen in de kosten binnenkomen van lopende "oude" dossiers zal er een beroep worden gedaan op de algemene reserve (via raadsvoorstellen).
-------------------------	---

Reserve Exploitatiebijdrage ruimtelijke plannen	
Team	Ruimtelijke ontwikkeling
Doelstelling	Het opvangen van schommelingen als inkomsten en uitgaven van exploitatiebijdragen uit facilitaire plannen niet gelijk verlopen en over boekjaren heengaan.
Omvang per 01-01-2025	€ 779.000
Beschikkingsbevoegdheid	Raad (achteraf)
Storting/onttrekking	Leges, exploitatiebijdragen van derden en gemeentelijke kosten voor facilitaire plannen worden verantwoord in de exploitatie (op "Facilitaire plannen"). Het saldo ervan wordt jaarlijks (bij de jaarrekening) verrekend met deze reserve. Dit kan positief (storting) of negatief (onttrekking) zijn. <u>Storting:</u> Overschotten worden gebruikt ter dekking van inhuur om binnengekomen verzoeken af te handelen. <u>Onttrekking:</u> € 550.000 in 2025.
Gewenste omvang	Geen
Looptijd	Onbeperkt
Geoormerkt	Nee
Bijzonderheden	Geen
Verbetervoorstel	Aan de voorkant een beter inzicht krijgen in (het verloop van) de baten en lasten van grote facilitaire plannen. Hierdoor wordt vooraf duidelijk wat de benodigde capaciteit is en waar nodig inhuurruimte.

Reserve Opvang urgente doelgroepen	
Team	Team Beleid sociaal en veiligheid
Doelstelling	Dekking van kosten voor het treffen van maatregelen om aan de brede opvang- en huisvestingsopgaven van ontheemden uit Oekraïne, asielzoekers en statushouders te voldoen.
Omvang per 01-01-2025	€ 400.000
Beschikkingsbevoegdheid	Raad (vooraf)
Storting/onttrekking	<u>Storting:</u> Het bestemmen van overschotten in de exploitatie op het product "Opvang Oekraïners". <u>Onttrekking:</u> Kosten van maatregelen voor de brede opvang- en huisvestingsopgaven van ontheemden uit Oekraïne, asielzoekers en statushouders.
Gewenste omvang	Geen
Looptijd	Onbeperkt
Geoormerkt	Nee
Bijzonderheden	Geen
Verbetervoorstel	De reserve opheffen en het restant van € 400.000 toevoegen aan de algemene reserve. In de toekomst zal er voor deze uitgaven een beroep worden gedaan op de algemene reserve (via raadsvoorstellen).

Reserve Kwaliteitsverbetering buitengebied

Team	Duurzaamheid
Doelstelling	Het uitvoeren van projecten, afkomstig uit de Structuurvisie, die de kwaliteit van het buitengebied bevorderen.
Omvang per 01-01-2025	€ 1.689.000
Beschikkingsbevoegdheid	Raad (vooraf)
Storting/onttrekking	Storting: Jaarlijks € 50.000; Het betreft verwachte bijdragen uit de BIO-regeling, Ruimte-voor-Ruimteprojecten en de Landschapsinvesteringsregeling. Onttrekking: Uitvoeringskosten van projecten voor kwaliteitsverbetering in het buitengebied.
Gewenste omvang	Geen
Looptijd	Onbeperkt
Geoormerkt	Ja, het geld mag alleen maar uitgegeven worden aan projecten voor kwaliteitsverbetering in het buitengebied (gedefinieerd in Structuurvisie). Hierover moet periodiek verantwoording worden afgelegd aan de provincie.
Bijzonderheden	Geen
Verbetervoorstel	Geen

Reserve Corona (Covid-19)	
Team	Staf
Doelstelling	Het beschikbaar houden van gelden voor het bekostigen van coronamaatregelen.
Omvang per 01-01-2025	€ 0
Beschikkingsbevoegdheid	Raad (achteraf): < € 40.000 Raad (vooraf): ≥ € 40.000
Storting/onttrekking	Geen
Gewenste omvang	Geen
Looptijd	Tot en met 2024
Geoormerkt	Nee
Bijzonderheden	Per 1-1-2025 opgeheven
Verbetervoorstel	Geen

Reserve Omgevingsfonds duurzaamheid	
Team	Duurzaamheid
Doelstelling	Bedoeld voor het onder voorwaarden verstrekken van subsidies voor het financieren van duurzaamheidsprojecten. Wij beheren het fonds en beoordelen de aanvragen. Stichting Platform Duurzaam Laarbeek heeft daarbij een adviesfunctie.
Omvang per 01-01-2025	€ 6.000
Beschikkingsbevoegdheid	Raad (achteraf): het college is door de raad gemandateerd om uit het fonds maximaal € 10.000 per subsidie toe te kennen.
Storting/onttrekking	Storting: Jaarlijks € 5.000; De exploitanten van zonneparken betalen een afdracht aan het Omgevingsfonds. De bijdrage is afhankelijk van de daadwerkelijke elektriciteitsproductie en kan variëren. De inschatting is dat er realisatie van de 5 zonneparken jaarlijks € 25.000 tot € 30.000 gestort gaat worden in deze reserve. De komende meerjarenbegroting wordt hierop aangepast (zowel de begrote stortingen als de begrote onttrekkingen). Onttrekking: Subsidies voor de uitvoering van lokale duurzaamheidsprojecten.
Gewenste omvang	Geen

Looptijd	Onbeperkt
Geoormerkt	Ja, het geld mag alleen besteed worden om subsidies te verstrekken aan andere duurzaamheidsinitiatieven (volgens de regeling die hieraan ten grondslag ligt).
Bijzonderheden	Van de 5 zonneparken zijn er inmiddels 2 gereed en in productie. 3 zonneparken zijn in aanbouw.
Verbetervoorstel	Geen

Reserve MRE Bereikbaarheidsmaatregelenpakket	
Team	Ruimtelijk beleid
Doelstelling	Bedoeld voor het bekostigen van mobiliteitsprojecten in de Metropoolregio Eindhoven (MRE) volgens een afgesproken verdeelsleutel en in een afgesproken verdeling van 10 jaar.
Omvang per 01-01-2025	€ 1.130.000
Beschikkingsbevoegdheid	Raad (vooraf)
Storting/onttrekking	<u>Storting:</u> Eenmalig storting van € 1.150.000 in 2024 als aandeel van de gemeente Laarbeek in de regionale cofinanciering door de 21 gemeenten van de MRE. <u>Onttrekking:</u> € 20.000 in 2025 en € 50.000 in 2026 en verder als bijdragen in MRE-verband, bedoeld voor de bekostiging van maatregelen op het gebied van mobiliteit en bereikbaarheid.
Gewenste omvang	Geen
Looptijd	Afhankelijk van het verloop van de afgesproken regionale projecten
Geoormerkt	Ja
Bijzonderheden	Geen
Verbetervoorstel	Beschikkingsbevoegdheid = Raad (achteraf). De raad heeft hierover besloten via het raadsvoorstel "Vaststelling bekostigingssystematiek Bereikbaarheid Brainport" op 12 oktober 2023.

Reserve Omgevingswet	
Team	Ruimtelijk beleid
Doelstelling	Uitvoering van activiteiten gerelateerd aan (de invoering van de) Omgevingswet
Omvang per 01-01-2025	€ 718.000
Beschikkingsbevoegdheid	Raad (achteraf): het college is gemachtigd tot onttrekkingen van maximaal € 150.000 per jaar.
Storting/onttrekking	<u>Storting:</u> geen <u>Onttrekking:</u> kosten voor (de invoering van) de Omgevingswet
Gewenste omvang	Geen
Looptijd	Tot en met 2027
Geoormerkt	Nee
Bijzonderheden	Geen
Verbetervoorstel	Geen

Egalisatiereserve afvalstoffenheffing	
Team	Duurzaamheid
Doelstelling	Het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit het taakveld Afval om forste afwijkingen in de tarieven afvalstoffenheffing te voorkomen. On-

	voorzien uitgaven in enig jaar hebben zo niet meteen gevolgen voor de tarieven. Door deze reserve wordt ervoor gezorgd dat alle opbrengsten uit de afvalstoffenheffing worden ingezet voor de uitvoering van afvalinzameling en -verwerking.
Omvang per 01-01-2025	€ 180.000
Beschikkingsbevoegdheid	Raad (achteraf)
Storting/onttrekking	De stortingen en onttrekkingen zijn afhankelijk van de werkelijke kosten en opbrengsten van het taakveld Afval in het lopende boekjaar. Zijn de opbrengsten hoger dan de kosten, dan wordt het voordeel gestort in de reserve. Zijn de opbrengsten lager dan de kosten, dan wordt het nadeel onttrokken uit de reserve.
Gewenste omvang	Maximaal € 500.000
Looptijd	Onbeperkt
Geoormerkt	Ja
Bijzonderheden	In de raad van 6 juli 2023 is een motie aangenomen waarbij het college is verzocht de mogelijkheden te onderzoeken om plussen en minnen van de eindafrekening afvalstoffenheffing met elkaar te kunnen verrekenen. Hieruit kwam het advies naar voren om hiervoor een bestemmingsreserve te vormen.
Verbetervoorstel	Geen

Reserve Grondexploitatie-risico	
Team	Ruimtelijke ontwikkeling
Doelstelling	Een buffer voor conjuncturele risico's en exploitatie-risico's binnen het grondbedrijf. Het is bedoeld om tegenvallers af te dekken en een doeltreffend grondbedrijf te voeren, passend bij de doelstellingen van het grondbedrijf.
Omvang per 01-01-2025	€ 5.855.000
Beschikkingsbevoegdheid	Raad (vooraf)
Storting/onttrekking	<u>Storting:</u> - Tussentijdse winstneming en resultaten van grondexploitaties; - Indien de minimum omvang van deze reserve is bereikt wordt het tekort aangevuld vanuit de algemene reserve. <u>Onttrekking:</u> - Van verwachte verliezen wordt direct een verliesvoorziening gevormd met als dekking deze reserve (zie: in hoofdstuk 3 de vier verliesvoorzieningen grondexploitatie); - Indien de maximum omvang van deze reserve is bereikt valt het overschot vrij ten gunste van de algemene reserve.
Gewenste omvang	<u>Maximum:</u> - Gekwantificeerde risico's in de Monte Carlo Analyse; - Vermeerderd met een bedrag van € 2 miljoen. <u>Minimum:</u> De gekwantificeerde risico's in de Monte Carlo Analyse.
Looptijd	Onbeperkt
Geoormerkt	Ja
Bijzonderheden	Geen
Verbetervoorstel	Geen

Reserve Sociale activering	
Team	Beleid sociaal en veiligheid
Doelstelling	Bekostiging van diverse projecten armoedebestrijding.

Omvang per 01-01-2025	€ 0
Beschikkingsbevoegdheid	Raad (vooraf)
Storting/onttrekking	<u>Storting:</u> Geen, in het verleden zijn de eenmalig ontvangen gelden uit de opheffing Stichting Banenpool Gemert gestort. <u>Onttrekking:</u> Projecten armoedebeleid.
Gewenste omvang	Geen
Looptijd	Tot en met 2024
Geoormerkt	Nee
Bijzonderheden	Per 1-1-2025 opgeheven
Verbetervoorstel	Geen

3.2 Voorzieningen

Verplichtingen, verliezen en risico's

Voorziening Wachtgeld en pensioen voormalig B&W	
Team	Intergemeentelijk team HR
Doelstelling	Het bekostigen van pensioenen en wachtgeld aan (ex-) wethouders. Op basis van de Wet APPA (Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers) is de gemeente zelf verantwoordelijk voor de pensioenen van (ex-)wethouders.
Omvang per 01-01-2025	€ 1.748.000
Beschikkingsbevoegdheid	Raad (achteraf)
Storting/onttrekking	<u>Storting:</u> – Op basis van actuariële berekeningen; – Jaarlijks € 52.000. <u>Onttrekking:</u> – Bepaald door individuele aanspraken van (voormalige) wethouders; – Jaarlijks € 150.000.
Gewenste omvang	Het saldo wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van actuariële berekeningen.
Looptijd	Onbeperkt
Geoormerkt	Ja
Bijzonderheden	Geen
Verbetervoorstel	Geen

Voorziening Verlofsparen	
Team	Intergemeentelijk team HR
Doelstelling	Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld. Deze vakantie-uren verjaren niet. Dit kan leiden tot verlofstuwmeren die bijvoorbeeld ingezet worden om eerder met pensioen te gaan. Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en afbouw kennen, is een voorziening noodzakelijk.
Omvang per 01-01-2025	€ 952.000
Beschikkingsbevoegdheid	Raad (achteraf)

Storting/onttrekking	Stortingen vinden plaats op basis van jaarlijkse herrekeningen. Onttrekkingen worden bepaald door individuele aanspraken van medewerkers.
Gewenste omvang	Gerelateerd aan bestaande verplichtingen
Looptijd	Onbeperkt
Geoormerkt	Ja
Bijzonderheden	Geen
Verbetervoorstel	Geen

Voorziening grondexploitatie Baverdestraat Lieshout	
Team	Ruimtelijke ontwikkeling
Doelstelling	Het dekken van het negatieve resultaat op de eindwaarde van de grondexploitatie Baverdestraat Lieshout.
Omvang per 01-01-2025	€ 591.000
Beschikkingsbevoegdheid	Raad (achteraf)
Storting/onttrekking	Storting: in het jaar dat de grondexploitatie voor het eerst wordt vastgesteld met een negatief resultaat. Onttrekking: als de grondexploitatie wordt afgesloten.
Gewenste omvang	De negatieve eindwaarde van de grondexploitatie
Looptijd	Tot het afsluiten van het complex
Geoormerkt	Ja
Bijzonderheden	Dekking vanuit de reserve Grondexploitatieisico
Verbetervoorstel	Geen

Voorziening grondexploitatie Klokkengieterij Aarle-Rixtel	
Team	Ruimtelijke ontwikkeling
Doelstelling	Het dekken van het negatieve resultaat op de eindwaarde van de grondexploitatie Klokkengieterij Aarle-Rixtel.
Omvang per 01-01-2025	€ 566.000
Beschikkingsbevoegdheid	Raad (achteraf)
Storting/onttrekking	Storting: in het jaar dat de grondexploitatie voor het eerst wordt vastgesteld met een negatief resultaat. Onttrekking: als de grondexploitatie wordt afgesloten.
Gewenste omvang	De negatieve eindwaarde van de grondexploitatie
Looptijd	Tot het afsluiten van het complex
Geoormerkt	Ja
Bijzonderheden	Dekking vanuit de reserve Grondexploitatieisico
Verbetervoorstel	Geen

Voorziening grondexploitatie D'n Hoge Suute Mariahout	
Team	Ruimtelijke ontwikkeling
Doelstelling	Het dekken van het negatieve resultaat op de eindwaarde van de grondexploitatie D'n Hoge Suute Mariahout.
Omvang per 01-01-2025	€ 598.000
Beschikkingsbevoegdheid	Raad (achteraf)
Storting/onttrekking	Storting: in het jaar dat de grondexploitatie voor het eerst wordt vastgesteld met een negatief resultaat. Onttrekking: als de grondexploitatie wordt afgesloten.
Gewenste omvang	De negatieve eindwaarde van de grondexploitatie
Looptijd	Tot het afsluiten van het complex

Geoormerkt	Ja
Bijzonderheden	Dekking vanuit de reserve Grondexploitatie risico
Verbetervoorstel	Geen

Voorziening grondexploitatie Beekse Akkers	
Team	Ruimtelijke ontwikkeling
Doelstelling	Het dekken van het negatieve resultaat op de eindwaarde van de grondexploitatie Beekse Akkers.
Omvang per 01-01-2025	€ 618.000
Beschikingsbevoegdheid	Raad (achteraf)
Storting/onttrekking	Storting: in het jaar dat de grondexploitatie voor het eerst wordt vastgesteld met een negatief resultaat. Onttrekking: als de grondexploitatie wordt afgesloten.
Gewenste omvang	De negatieve eindwaarde van de grondexploitatie
Looptijd	Tot het afsluiten van het complex
Geoormerkt	Ja
Bijzonderheden	Dekking vanuit de reserve Grondexploitatie risico
Verbetervoorstel	Geen

Egalisatie van onderhoudskosten

Voorziening Onderhoud gebouwen	
Team	Team Maatschappelijk Vastgoed & Facilitair
Doelstelling	Het bekostigen van het groot onderhoud aan gemeentelijke gebouwen op basis van een meerjarenonderhoudsplan, vastgesteld door de raad. Levensduur verlengend onderhoud dat als renovatie kan worden aangemerkt verloopt niet via deze voorziening.
Omvang per 01-01-2025	€ 82.000
Beschikingsbevoegdheid	Raad (achteraf)
Storting/onttrekking	Storting: Conform de gemiddelde onderhoudsbedragen per jaar, afkomstig uit het meerjarenonderhoudsplan: – € 336.000 in 2025 – € 326.000 in 2026 – € 326.000 in 2027 – € 326.000 in 2028 Onttrekking: Conform het meerjarenonderhoudsplan: – € 251.000 in 2025 – € 152.000 in 2026 – € 400.000 in 2027 – € 264.000 in 2028 Jaarlijks wordt bij het opstellen van de begroting en jaarrekening bepaald of de omvang van de voorziening strookt met het toekomstige onderhoud. Overschotten en tekorten worden verrekend met de exploitatie.
Gewenste omvang	De omvang wordt bepaald door de gemiddelde onderhoudsbedragen per jaar, afkomstig uit het meerjarenonderhoudsplan.
Looptijd	Onbeperkt
Geoormerkt	Ja
Bijzonderheden	In 2025 wordt het nieuwe Duurzaam Meerjarenonderhoudsplan (DMJOP) van onze gemeentelijke gebouwen voor de periode 2025-2034 aan de raad voorgelegd.

Verbetervoorstel	In het DMJOP zal een duidelijk onderscheid worden aangebracht in klein onderhoud (ten laste van de exploitatie) en groot onderhoud (ten laste van de voorziening).
-------------------------	--

Voorziening Onderhoud schoolgebouwen	
Team	Team Maatschappelijk Vastgoed & Facilitair
Doelstelling	Voor het onderhoud van de Brede Scholen is een meerjarenonderhoudsplan opgesteld voor een periode van 10 jaar. Dit vormt de basis voor de planning van het onderhoud aan deze gebouwen. De voorziening is bedoeld om grote schommelingen in de exploitatie op te vangen.
Omvang per 01-01-2025	€ 22.000
Beschikingsbevoegdheid	Raad (achteraf)
Storting/onttrekking	<u>Storting:</u> Conform de gemiddelde onderhoudsbedragen per jaar, afkomstig uit het meerjarenonderhoudsplan: – € 34.000 in 2025 – € 34.000 in 2026 – € 34.000 in 2027 – € 34.000 in 2028 De gemaakte onderhoudskosten van schoolgebouwen, vermeerderd met een opslag van 8% apparaatskosten, worden doorbelast aan de schoolbesturen. <u>Onttrekking:</u> Conform het meerjarenonderhoudsplan: – € 24.000 in 2025 – € 24.000 in 2026 – € 24.000 in 2027 – € 24.000 in 2028 Jaarlijks wordt bij het opstellen van de begroting en jaarrekening bepaald of de omvang van de voorziening strookt met het toekomstige onderhoud. Overschotten en tekorten worden verrekend met de exploitatie.
Gewenste omvang	De omvang wordt bepaald door de gemiddelde onderhoudsbedragen per jaar, afkomstig uit het meerjarenonderhoudsplan.
Looptijd	Onbeperkt
Geoormerkt	Ja
Bijzonderheden	Geen
Verbetervoorstel	Geen

Voorziening Onderhoud waterbeheer	
Team	Team beheer openbare ruimte
Doelstelling	Het bekostigen van maatregelen om verdroging en vernatting van water-elementen te voorkomen. Voor het optimaal functioneren ervan is een waterbeheerplan met meerjarenonderhoudsplan opgesteld, inclusief up-grading van het watersysteem De Groene Long. Deze voorziening is bedoeld om schommelingen in de exploitatie op te vangen.
Omvang per 01-01-2025	€ 5.000
Beschikingsbevoegdheid	Raad (achteraf)
Storting/onttrekking	<u>Storting:</u> Conform de gemiddelde onderhoudsbedragen per jaar, afkomstig uit het meerjarenonderhoudsplan: – € 168.000 in 2025 – € 168.000 in 2026 – € 168.000 in 2027 – € 168.000 in 2028

	Onttrekking: Conform het meerjarenonderhoudsplan: – € 5.000 in 2025 – € 306.000 in 2026 – € 5.000 in 2027 – € 305.000 in 2028 Jaarlijks wordt bij het opstellen van de begroting en jaarrekening bepaald of de omvang van de voorziening strookt met het toekomstige onderhoud. Overschotten en tekorten worden verrekend met de exploitatie.
Gewenste omvang	De omvang wordt bepaald door de gemiddelde onderhoudsbedragen per jaar, afkomstig uit het meerjarenonderhoudsplan.
Looptijd	Onbeperkt
Geoormerkt	Ja
Bijzonderheden	In 2025 zal een nieuwe Water- en rioleringsprogramma (Wrp) ter vaststelling worden aangeboden aan de raad. Het Wrp is de opvolger van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP).
Verbetervoorstel	Geen

Voorziening Onderhoud speelvoorziening	
Team	Team beheer openbare ruimte
Doelstelling	Het opvangen van schommelingen door uitvoering van het speelruimteplan.
Omvang per 01-01-2025	€ 74.000
Beschikkingsbevoegdheid	Raad (achteraf)
Storting/onttrekking	Storting: Conform de gemiddelde onderhoudsbedragen per jaar, afkomstig uit het meerjarenonderhoudsplan: – € 56.000 in 2025 – € 58.000 in 2026 – € 59.000 in 2027 – € 60.000 in 2028 Onttrekking: Conform het meerjarenonderhoudsplan: – € 54.000 in 2025 – € 55.000 in 2026 – € 56.000 in 2027 – € 58.000 in 2028 Jaarlijks wordt bij het opstellen van de begroting en jaarrekening bepaald of de omvang van de voorziening strookt met het toekomstige onderhoud. Overschotten en tekorten worden verrekend met de exploitatie.
Gewenste omvang	De omvang wordt bepaald door de gemiddelde onderhoudsbedragen per jaar, afkomstig uit het speelruimteplan.
Looptijd	Onbeperkt
Geoormerkt	Ja
Bijzonderheden	Geen
Verbetervoorstel	Geen

Onderhoudsegalisatievoorziening wegen	
Team	Team beheer openbare ruimte
Doelstelling	Voor het onderhoud van wegen is een beleidsplan Verhardingenbeheer opgesteld. Dit plan is de basis voor de planning van het wegenonderhoud. De voorziening is bedoeld om grote schommelingen in de exploitatie op te vangen.

Omvang per 01-01-2025	€ 2.271.000
Beschikkingsbevoegdheid	Raad (achteraf)
Storting/onttrekking	<u>Storting:</u> Conform de gemiddelde onderhoudsbedragen per jaar, afkomstig uit het meerjarenonderhoudsplan: – € 1.327.000 in 2025 – € 1.400.000 in 2026 – € 1.473.000 in 2027 – € 1.546.000 in 2028 <u>Onttrekking:</u> Conform het meerjarenonderhoudsplan: – € 2.362.000 in 2025 – € 1.497.000 in 2026 – € 1.497.000 in 2027 – € 1.853.000 in 2028 Jaarlijks wordt bij het opstellen van de begroting en jaarrekening bepaald of de omvang van de voorziening strookt met het toekomstige onderhoud. Overschotten en tekorten worden verrekend met de exploitatie.
Gewenste omvang	De omvang wordt bepaald door de gemiddelde onderhoudsbedragen per jaar, afkomstig uit het beleidsplan Verhandingenbeheer.
Looptijd	Onbeperkt
Geoormerkt	Ja
Bijzonderheden	Geen
Verbetervoorstel	Geen

Bijdragen van derden die specifiek besteed moeten worden

Egalisatievoorziening rioolheffing	
Team	Team beheer openbare ruimte
Doelstelling	Het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit het taakveld Riolering om forse afwijkingen in de tarieven van de rioolheffing te voorkomen. Door deze voorziening wordt ervoor gezorgd dat alle opbrengsten uit de rioolheffing worden ingezet voor de uitvoering van werkzaamheden op het gebied van riolering.
Omvang per 01-01-2025	€ 3.885.000
Beschikkingsbevoegdheid	Raad (achteraf)
Storting/onttrekking	De stortingen en onttrekkingen zijn afhankelijk van de werkelijke kosten en opbrengsten van het taakveld Riolering in het lopende boekjaar. Zijn de opbrengsten hoger dan de kosten, dan wordt het voordeel gestort in de voorziening. Zijn de opbrengsten lager dan de kosten, dan wordt het nadeel onttrokken uit de voorziening. <u>Storting:</u> – € 255.000 in 2025 – € 101.000 in 2026 – € 122.000 in 2027 – € 127.000 in 2028 <u>Onttrekking:</u> – € 113.000 in 2025 – € 40.000 in 2026 – € 50.000 in 2027 – € 51.000 in 2028
Gewenste omvang	Afhankelijk van het gemeentelijk rioleringsplan (GRP)
Looptijd	Onbeperkt

Geoormerkt	Ja
Bijzonderheden	In 2025 zal een nieuwe Water- en rioleringsprogramma (Wrp) ter vaststelling worden aangeboden aan de raad. Het Wrp is de opvolger van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP).
Verbetervoorstel	Geen

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Laarbeek van 8 mei 2025.

De raad vernoemd,

de griffier

M.L.M. van Heijnsbergen

burgemeester

L.A.G.P. van der Aa